

20.01.2025

Stanovisko NRL k obdržnému dotazu č. 1 (2025)

Dotaz:

Prosím o vysvětlení pojmu "prostor s denním osvětlením" dle Vyhlášky č. 160/2024 Sb., příloha č.3. Je tento prostor celá hodnocená místnost nebo je možné místnost funkčně vymezit?

Stanovisko NRL pro osvětlení:

V zařízení pro výchovu a vzdělávání pro **děti předškolního věku**, provozovně pro výchovu a vzdělávání pro děti předškolního věku a dětské skupině **je povoleno** provádět zónování na funkčně vymezené části, **ale pouze na část herny a část prostoru určeného k uskladnění lehátek**. Jiná možnost funkčně vymezeného prostoru není přípustná. Vycházíme z litery §17, odstavce 3, vyhlášky č. 160/2024 Sb.

V zařízení pro výchovu a vzdělávání žáků a provozovně pro výchovu a vzdělávání **žáků** **je povoleno** provádět zónování na funkčně vymezené části, a to **na část prostoru s maximálním počtem možných řad pracovních stolů včetně stolu učitele** a na část např. herny v zadní části místnosti učebny, kde je **do budoucna vyloučeno** umístění pracovních stolů žáků. Tato možnost vychází z litery §17, odstavce 4, vyhlášky č. 160/2024 Sb. Žáci sedící v lavicích včetně vyučujícího **musí sedět** v prostoru **s vyhovujícím denním osvětlením** v souladu s vyhláškou č. 160/2024 Sb., přílohou č. 3. V případě, že je teoreticky možné v celé místnosti (učebně) umístit pracovní stoly žáků, není **záměrné** zónování na funkčně vymezené části přípustné a **v celé místnosti musí být vyhovující** denní osvětlení.

Prostor s denním osvětlením je ve smyslu Vyhlášky č. 160/2024 Sb. o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých a dětských skupin, přílohy č. 3 takovým prostorem, který bude splňovat minimálně tyto hodnoty denního osvětlení:

1. pro svislé a šikmé osvětlovací otvory vyjádřené cílovým činitelem denní osvětlenosti $D_T = 2 \%$ na 50 % posuzovaného prostoru a zároveň minimálním cílovým činitelem denní osvětlenosti $D_{TM} = 0,7 \%$ na 95 % posuzovaného prostoru,
2. pro vodorovné osvětlovací otvory s čirým materiálem vyjádřené cílovým činitelem denní osvětlenosti $D_T = 2,0 \%$ na 95 % posuzovaného prostoru, denní osvětlení pro vodorovné osvětlovací otvory s difúzním materiálem vyjádřené cílovým činitelem denní osvětlenosti $D_T = 1,7 \%$ na 95 % posuzovaného prostoru,

Vyhláška č. 160/2024 Sb., Osvětlení § 17

(3) Za místo zrakového úkolu v zařízení pro výchovu a vzdělávání **pro děti předškolního věku**, provozovně pro výchovu a vzdělávání pro děti předškolního věku a dětské skupině je považován prostor se stoly a prostor herny s výjimkou prostoru určeného k uskladnění lehátek a lůžek.

(4) Za místo zrakového úkolu v zařízení pro výchovu a **vzdělávání žáků** a provozovně pro výchovu a vzdělávání žáků je považován prostor s maximálním počtem možných řad pracovních stolů včetně stolu učitele a za okolí zrakového úkolu je považován prostor místnosti sloužící výuce.

Vyhláška č. 160/2024 Sb., příloha č. 3

(2) Celý prostor místnosti se sdruženým osvětlením musí splňovat minimálně tyto hodnoty:

a) denní osvětlení

1. pro svislé a šikmé osvětlovací otvory vyjádřené cílovým činitelem denní osvětlenosti $D_T = 1 \%$ na 50 % posuzovaného prostoru a zároveň minimálním cílovým činitelem denní osvětlenosti $D_{TM} = 0,5 \%$ na 95 % posuzovaného prostoru,

2. pro vodorovné osvětlovací otvory vyjádřené cílovým činitelem denní osvětlenosti $D_T = 1,5 \%$ na 50 % posuzovaného prostoru a zároveň minimálním cílovým činitelem denní osvětlenosti $D_{TM} = 0,5 \%$ na 95 % posuzovaného prostoru,

b) celkové doplňující elektrické osvětlení vyjádřené udržovanou osvětleností minimálně $\bar{E}_m = 300 \text{ lx}$ s rovnoměrností osvětlení $U_o \geq 0,4$ v posuzovaných prostorech, pokud příslušná česká technická norma upravující hodnoty elektrického osvětlení¹⁵⁾ nestanoví vyšší hodnoty. Intenzita elektrického osvětlení u udržovaných osvětleností 200-500 lx včetně se navyšuje o jeden stupeň řady osvětleností podle české technické normy pro elektrické osvětlení¹⁵⁾.

15) ČSN EN 12464-1 Světlo a osvětlení - Osvětlení pracovních prostorů - Část 1: Vnitřní pracovní prostory.

Zrak se vyvíjí do 7–10 let života dítěte. Tato doba bývá označována jako tzv. kritická perioda pro rozvoj zraku. Podle odborných studií má **pravidelný pobyt venku a na denním světle** příznivý vliv na vývoj zraku a může zpomalit progresi myopie. Děti by měly trávit venku co nejvíce času, neboť **přirozené denní světlo** pomáhá stimulovat oči a přispívá k jejich zdravému vývoji.

<https://www.aleszejdl.cz/vyvoj-detskeho-zraku/>

<https://www.ocp.cz/aktuality/719-svetovy-den-zraku-2024-deti-milujte-sve-oci/>